

Land Montessori

Årsplan 2023-2024

for Land Montessoribarnehage

"Følg barnet"

-Maria Montessori

Kontaktinformasjon:

Telefon nr. til barnehagen: 94873114

Adresse: Landåsvegen 709, 2861 Landåsbygda

Mail: barnehage@landmontessori.no

Hjemmeside: www.landmontessori.no

Innhold

Velkommen til Land Montessoribarnehage.....	3
Praktisk informasjon:.....	4
Ansatte:.....	4
Barnehagestyret:	4
Åpningstid:.....	4
Planleggingsdager og ferie:.....	4
Oppstart/levering:	4
Dette må alltid være tilstede i barnehagen:.....	5
Dagsrytmen knyttet opp mot Rammeplanen:.....	5
Arbeidsøkt:.....	7
Mat:	8
Betaling og oppsigelse av barnehageplass:	8
Kjøp av dag/bytting av fridag:	8
Fravær/sykdom:	8
Bursdagsfeiring:	8
Arrangementer:.....	9
Overgang til skole:.....	9
Samarbeidspartnere:	9
Trafikksikkerhet/trafikkopplæring:.....	10
Voksne, barn og foresatte:.....	10
Voksenrollen:	10
Barns medvirkning:.....	10
Foreldresamarbeid:	11
Forventninger:.....	11
Trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.....	12
Rammeplanen for barnehagen og fagplan for Montessori:.....	12
Montessoripedagogikken:.....	13
Miljø og utvikling - «Montessori 2030»:	14
Felles kompetanseutvikling i kommunen.....	15
COS – trygghetsirkelen:.....	15
Vedlegg:.....	16

Velkommen til Land Montessoribarnehage

Dette dokumentet er ment som en hjelp til å forstå hvordan barnehagen vår drives, den sier noe om både praktisk og pedagogisk innhold. Hvis noe er uklart, er det til enhver tid bare å spørre oss som jobber i barnehagen. I tillegg til denne planen sender vi ut et informasjonsbrev på mail hver måned, der det står litt mer detaljert for hver måned.

Vi er en Montessoribarnehage som ved oppstart av dette barnehageåret har 15 barn (fordelt på 19 plasser) i alderen 0-6 år. i barnehagen.

Vårt fokus er:

Alt arbeid i barnehagen styres av Lov om barnehagen m/forskrifter. Denne pålegger barnehagen å lage årsplan, som skal godkjennes av barnehagestyret. Vi deler ut denne etter at den er godkjent av styret, men eventuelle endringer og merknader kan bli delt ut separat.

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (2017) er en forskrift til Lov om barnehager som vi er pålagt å bruke som overordnet planverk. For oss som er en Montessoribarnehage kommer også Fagplan for Montessori (2015) som et tillegg, så vi kan bevare vår egenart og utøve pedagogikken til det fulle. Årsplanen må ses i sammenheng med disse.

Årsplanen har flere funksjoner:

- Den er et utgangspunkt for foreldre og barn for å lettere kunne påvirke innholdet i barnehagen.
- Den er et arbeidsredskap for barnehagens personale og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.
- Den gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

(Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver, 2017 s. 38).

Praktisk informasjon:

Ansatte:

Styrer og pedagogisk leder: Mette Mathisen: barnehage@landmontessori.no Tlf. 91517612

Pedagogisk leder: Eline Misfjord: eline@landmontessori.no

Pedagogisk leder: Nash Rothanburg: nash@landmontessori.no

Barne- og ungdomsarbeider: Heidi Tøristuen Gram

Barne- og ungdomsarbeider: Caroline Andresen

Assistent: Anders Myrvold

Barnehagestyret: Barnehagestyret er barnehagens øverste organ.

Representanter i styret er:

Lars Kristian Flatebø Jensen (leder)
Mrete Brenden
Jon-Olav Johansen
Siv Vasenden Andersstuen

I tillegg har 1 representant fra kommunen, 1-2 representant fra foreldrerådet, 1 fra personalet, 1 fra Landåsbygda Montessoriforening og styrer møte- og uttalelsesrett.

Åpningstid:

Mandag til fredag kl. 06.45-16.30. I tidsrommet 09.00-14.00 har barnehagen kjernetid. Da foregår det meste av det pedagogiske opplegget.

Planleggingsdager og ferie:

Vi startet barnehageåret med planleggingsdager mandag 14.08 og tirsdag 15.08.23 Det blir i tillegg planleggingsdager på følgende datoer: 24.11.23, 02.01.23. og 07.06.23. Merk dere at på planleggingsdagene er barnehagen stengt.

Barnehagen har sommerstengt uke 28-31 hvert år.

I tillegg har vi stengt julaften og i romjula. Lille julaften og onsdag før skjærtorsdag stenges barnehagen kl. 12.00. Ferie ut over de 4 ukene barnehagen er stengt meldes fra til barnehagen på forhånd. I alle skoleferier er det påmelding via varslipper med frister for levering.

Oppstart/levering:

Når dere kommer til barnehagen følg barnet til personalet. Ved henting må den som henter forsikre seg om at personalet har registrert at barnet går. I tilfeller hvor andre enn de foresatte bringer/henter barnet, skal barnehagen underrettes om dette på forhånd.

I oppstartsfasen er det ekstra viktig å ha en god rutine på leveringen i barnehagen. Gode råd er derfor:

- Vi ønsker at en foresatt er til stede de første dagene i barnehagen. Når det ser ut til at barnet er klart kan du gjerne gå en tur, gå i et annet rom en stund eller eventuelt reise hjem noen timer. Dette avtales med personalet og barnet på forhånd, så du ikke plutselig blir borte for barnet.
- Unngå å si adjø mange ganger, da det ofte kan bli forvirrende for barnet.
- Hvis du lurer på hvordan det går, ta kontakt! Dersom det oppstår noe tar alltid barnehagen kontakt.

Dette må alltid være tilstede i barnehagen:

- Ett par innesko (sandaler eller joggesko, sko som sitter godt, ikke crocs/slippers)
- Drikkeflaske
- To ekstra skift
- Regntøy og støvler
- Varmt tøy til kaldt vær (husk ekstra votter og ullsokker om vinteren)
- Bleiebarn trenger bleier, våtservietter og bleiesalve
- De som sover trenger vogn, og passende sovetilbehør jfr. årstid, eventuelt koseklut/bamse, smokk.

HUSK Å MERK ALT UTSTUR, KLÆR OG SKO MED NAVN!

Bløtt yttertøy blir hengt på knagger utenfor barnehagens inngang og må tas med hjem fra barnehagen for tørking, da vi ikke har plass for å tørke tøy her.

Ta også med bilder til barnas hustavle/tidslinje. De trenger ett bilde for hvert år de er (ett bilde fra de er nyfødte eller i magen, ett bilde fra de er 1 år, ett bilde fra de er 2 år osv.) Vi oppdaterer tidslinjen ved bursdag.

Dagsrytmen knyttet opp mot Rammeplanen:

Klokkeslett og aktivitet	Fagområde	Arbeidsmetode
06.45: Barnehagen åpner	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikasjon, språk og tekst - Etikk, religion og filosofi - Nærmiljø og samfunn 	<ul style="list-style-type: none"> - Personalet tar imot barna inne på oppholdsrom/kjøkken - Beskjeder fra foreldrene noteres - Foreldrene sier hode til barna. - De som kommer veldig tidlig kan ha med seg litt mat hjemmefra, som spises innen 7.30. - Det blir lek og ulike rolige aktiviteter på oppholdsrom/kjøkken og innover mot blårom.
08.30: Frokost (Vi ønsker å unngå uro ved matsituasjonen og oppfordrer derfor til å komme før eller etter frokost. De som kommer etter 8.45 må ha spist frokost hjemme.)	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikasjon, språk og tekst - Kropp, bevegelse, mat og helse - Etikk, religion og filosofi 	<ul style="list-style-type: none"> - Vi serverer brødmat. - Her jobber vi med selvstendighet, bordskikk, mestringsfølelse, konsentrasjon og finmotorikk. - Det blir samtaler og/eller boklesing, samhold og sansing.
09.00: Samlingsstund	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikasjon, språk og tekst - Etikk, religion og filosofi - Kunst, kultur og kreativitet - Antall, rom og form - Kropp, bevegelse, mat og helse 	<ul style="list-style-type: none"> - Her snakker vi om dagen i dag og dens innhold, i tillegg til å se over hvem av barna som er her og hvilke voksne som er på jobb. - Det blir også sanger, lesing, materiellpresentasjoner og annet spennende. - Vi får øvd oss på å vente på tur, snakke i gruppe, lytte og ta imot felles beskjeder.

		<ul style="list-style-type: none"> - Det blir også skapt varierende erfaringer med språket.
09.15-11.45: Arbeidsøkt	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikasjon, språk og tekst - Kropp, bevegelse, mat og helse - Kunst, kultur og kreativitet - Natur, miljø og teknologi - Antall, rom og form - Etikk, religion og filosofi - Nærmiljø og samfunn 	<ul style="list-style-type: none"> - Vi jobber med ulikt montessorimateriell ut fra hvor barna er i sin utvikling, hva som opptar dem og hvilket tema vi fokuserer på til enhver tid. - Barna får tid og rom til å velge materiell. - De voksne støtter og veileder på barnas premisser.
09.15-14.00: Utedager	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikasjon, språk og tekst - Kropp, bevegelse, mat og helse - Natur, miljø og teknologi - Nærmiljø og samfunn 	<ul style="list-style-type: none"> - Vi er ute mesteparten av dagen, hvis mulig. - Vi går på tur eller leker ute i barnehagen. Noen ganger blir barna delt inn i ulike aktivitetsgrupper. - Det blir mat på bål eller niste.
Til faste tider eller ved behov: Stellesituasjoner	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikasjon, språk og tekst - Kropp, bevegelse, mat og helse - Etikk, religion og filosofi 	<ul style="list-style-type: none"> - Vi øver på bleieslutt ved å gå på do ved alle bleieskift. - De som akkurat er bleiefrie blir minnet på å gå på do og får muligheten til å gå alene eller sammen med voksen. - Det blir renslighetstrening og vi lærer om hygiene. - Her er det masse rom for omsorg og samtale mellom barn – voksen.
11.45: Samlingsstund	Se punktet, samlingsstund	<ul style="list-style-type: none"> - Vi synger sanger eller dramatiserer eventyr og gir barna mulighet til å roe ned før vi skal spise lunsj.
12.00: Lunsj	Se punktet, frokost.	<ul style="list-style-type: none"> - Vi serverer brødmat eller varm mat. - Ellers se punktet, frokost.
12.30: Hvilestund <i>(Barn som trenger å sove en eller flere ganger i løpet av dagen følger egne rutiner.)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Kropp, bevegelse, mat og helse 	<ul style="list-style-type: none"> - Vi tilbyr de barna som ikke sover i løpet av dagen en hvilestund.
Før utetid/tur: Garderobesituasjon	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikasjon, språk og tekst - Kropp, bevegelse, mat og helse - Antall, rom og form 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna får i grupper øve på å kle på seg selv. - De voksne tilrettelegger og veileder ved behov. - Benevning av blant annet gjenstander, farger, kroppsdelene, følelser o.l. er viktig.
13:00 Utetid	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikasjon, språk og tekst - Kropp, bevegelse, mat og helse 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna får utfolde seg i leken og de voksne deltar på barnas premisser.

	- Natur, miljø og teknologi	<ul style="list-style-type: none"> - Uteområdet vårt kan blant annet innby til: - rollelek/konstruksjonslek i blant annet sandkassa, lastebilen og lekehuset. - grovmotoriske aktiviteter i blant annet sklia og på huskene. - I tillegg innbyr det til muligheten for å jobbe i grønnsakshagen og høste grønnsaker/bær.
14.30: Fruktmåltid	Se punktet, frokost.	<ul style="list-style-type: none"> - Barna får tilbud om et variert utvalg av frukt og grønt tilpasset utvalg og årstid. - Her jobber vi med selvstendighet, bordskikk, mestringsfølelse, konsentrasjon og finmotorikk.
16.30: Barnehagen stenger	Se punktet, barnehagen åpner.	<ul style="list-style-type: none"> - De voksne gir foresatte tilbakemelding på hvordan dagen har vært og gir rom for at barna skal kunne få fortelle mest mulig selv. - Foresatte må påse at de ansatte får beskjed om at de henter barna. - Vi sier takk for i dag og hadet til hverandre.

Vi vil påpeke at alle disse klokkeslettene er omtrentlige.

Arbeidsøkt:

Den viktigste delen av dagen i en Montessoribarnehage kalles for arbeidsøkten og varer fra kl. 09.00 og frem til lunsj kl. 12.00, og er en del av vår kjernetid (kl. 09.00-14.00). Barna bør derfor komme til barnehagen innen kl. 09.00, hvis ikke ønsker barnehagen beskjed. At barna er til stede i barnehagen innen da kan ha innvirkning på hvordan barnet får medvirke i sin barnehagehverdag. I tillegg kan det påvirke hvordan vi best mulig får tatt imot barnet.

Mat:

Barna trenger ikke ha med seg mat i barnehagen (unntatt de som kommer før kl. 07.30 og trenger et enkelt måltid for å holde til frokost). Det de trenger av mat, frukt og drikke (med god variasjon) får de i barnehagen og det er inkludert i matpengene som dere betaler. Det betales pr. dags dato 350kr/mnd. for mat, frukt og drikke (ved full barnehageplass). Det faktureres månedlig for 11 mnd. i året

Betaling og oppsigelse av barnehageplass:

Land Montessoribarnehage følger kommunale satser for foreldrebetaling i Søndre Land Kommune. Se kommunens hjemmeside for aktuelle satser. Det faktureres alle mnd. unntatt juli. Ved to måneders manglende betaling kan barnehagen si opp barnehageplassen. Ved oppsigelse av barnehageplass av foresatte må det fylles ut et skjema i det kommunale systemet, IST. Oppsigelsen gjelder fra den 1. i påfølgende måned. Barn som begynner på skolen, mister automatisk sin plass ved utgangen av uke 32 det året de starter på skolen.

Det er mulig å søke i bostedskommunen om redusert foreldrebetaling i barnehagen for familier med lav inntekt, jfr. forskrift om foreldrebetaling i barnehager. Det må søkes innen den 1. hver måned. Se kommunens hjemmeside; <https://sondre-land.ist-asp.com/NO03447-pub/login.htm>

Ved oppstart av barnehageplass hos signere alle en avtale om disponering av barnehageplass.

Kjøp av dag/bytting av fridag:

For barn som ikke har full plass er det mulig å kjøpe enkeltdager dersom det er ledig kapasitet i barnehagen. Man kan kjøpe en hel dag til 260kr og en halv dag til 130kr. Halv dag gjelder enten fra kl. 06.45-11.45 eller kl. 11.45-16.30.

Man kan ikke bytte fridager.

Fravær/sykdom:

Ved planlagt ferie eller fri ønsker barnehagen å få beskjed snarlig. Ved sykdom ønskes det beskjed innen kl. 09.00. Dersom barnet er for sykt til å delta i vanlige aktiviteter inne og/eller ute, er det for sykt til å være i barnehagen. Se an allmenntilstand, ikke bare om barnet har feber. Dersom barnet blir sykt i barnehagen, ringer vi og ber dere hente barnet. Husk at barnet må være hjemme i 48 timer etter smittefarlige sykdommer som for eksempel ved influensa og omgangssyke, og være feberfri i 24 timer før de skal tilbake i barnehagen. Ved sykdom følg råd fra helsemyndigheter, se vedlegg.

Ved kroniske sykdommer kan barn ha behov for medisiner i barnehagen. Det fylles da ut en egen avtale på dette, og det må medbringes skriv fra lege som bekrefter sykdom og medisineringsbehov. I enkelttilfeller over kortere tid kan også et barn ha behov for medisiner (enten reseptbelagte eller reseptfrie), da anbefaler vi at dere prøver å få medisiner som i hovedsak kan tas hjemme og må det tas i løpet av barnehagedagen medbringes helst dagsdosering fra dag til dag. Det fylles også da ut en egen avtale og gjennomføres opplæring av personale.

Bursdagsfeiring:

Vi har bursdagsamling i barnehagen, hvor vi feirer på Montessori-vis. Vi tenner lys, lager jordas bane rundt sola og barnet bærer globusen så mange ganger rundt, som barnet fyller år. Mens barnet går rundt sola forteller vi historier fra barnets liv. Videre synger vi og overrekker bursdagskrone, og

bursdagsbok til barnet. Når dere inviterer til barnebursdag, oppfordrer vi til at dere tar hensyn til barna og unngår å la noen føle seg utenfor. Vi anser dette som ekstra viktig siden vi er en liten barnehage. En god huskeregel er å be alle i samme årskull. Vi setter også pris på at dere leverer ut invitasjoner på privaten, hvis ikke skal de ligge i hvite nøytrale konvolutter. Det skaper ofte mye uro i barnehagen når bursdagsinvitasjoner er delt ut og det kan føles vanskelig for barn som ikke er bedt, eller av ulike grunner ikke kan delta i bursdagen. Barn som ikke har hentet invitasjonen etter et par dager, bør foresatte selv ta kontakt med.

Arrangementer:

Barnehagen har et samarbeid med Land Montessoriskole blant annet rundt morgensamlinger og avslutninger. Vi har 3 morgensamlinger i halvåret. Her er det elever på skolen eller barn i barnehagen som har ansvar for å vise eller underholde med noe. I tillegg har vi fokus på et kunstverk og et musikkstykke som hører til samlingen. Alle foresatte er velkomne til å være med på alle morgensamlingene, men det er samlingen i desember og juni som barnehagen har ansvar for. Disse blir som tradisjon samkjørt med grøttest i desember og hagefest i juni. Andre opplegg kan forekomme.

Barna som har fri på dager det er morgensamling i regi av barnehagen, blir inviterte til å delta på disse. Det er fordi dette er arrangementer det er knyttet store forventninger til og som også kan skape felleskap mellom foreldrene, barna og personalet. Det er dessverre slik at hvis man skal få med seg alle arrangementer, må man ha full plass. Vi har ikke kapasitet til å invitere alle alltid.

Overgang til skole:

Barnehagen utveksler kunnskap og informasjon i samarbeid med foresatte og skole for å legge til rette for at barna skal få en trygg og god overgang til skolen. Vi har spesielt et nært samarbeid med Land Montessoriskole og ønsker at barnehage og skole skal være et helhetlig montessoritilbud. Land Montessoriskole er en grunnskole med 1-7. trinn, som har utviklet et skoletilbud av høy pedagogisk standard, basert på Maria Montessoris læringsprinsipper. Elevenes nysgjerrighet, naturen og praktisk arbeid er skolens utgangspunkt for læring. Vi følger derfor skolens opplegg for skolestart.

Barna som skal gå på den kommunale skolen (eller sokner til en annen skole) må bli fulgt av sine foresatte ved opplegg der.

Samarbeidspartnere:

Barnehagen har et nært samarbeid med Land Montessoriskole. Barnehagen er medlem av Norsk Montessoriforbund og knytter relasjoner med andre Montessoribarnehager. I tillegg har barnehagen jevnlig samarbeid med andre barnehager i kommunen, helsestasjon, PP-tjeneste, logoped, barnevern og Private Barnehagers Landsforbund. Overfor barnevernet har vi i tillegg til enhver tid meldeplikt, se barnehageloven §22.

Trafikksikkerhet/trafikkopplæring:

Barnehagen benytter parkeringsplass sammen med skolen. Denne kan til tider være full av biler, barn og deres foresatte. I skolens åpningstid og skolens stengetid vil det også være flere taxier som benytter parkeringsplassen. Vi anbefaler at dere benytter parkeringsplass på Solgløtt forsamlingslokale (rett over veien) ved full parkeringsplass. Det er også ønskelig at dere rygger dere inn på parkeringsplassen for best oversikt. Av hensyn til sikkerhet og klimaet skal ingen la bilen sin stå på tomgang mens de leverer/henter.

Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Dersom holdninger og vaner etableres tidlig vil det være lettere å tenke trafikksikkerhet videre i livet. Barn er trafikanter hver dag, enten som passasjer eller fotgjenger og etter hvert syklist og bilist. Trafikk er integrert som en del av Rammeplanen gjennom fagområdet nærmiljø og samfunn. (Rammeplanen, 2017 s. 57).

Trafikk vil være et tema i vår barnehage gjennom hele året. I tillegg vil vi ha en egen trafikkuke/blålysuke der vi fokuserer litt ekstra på trafikk gjennom blant annet turer, samlinger og montessorimateriell som omhandler temaet. I dette arbeidet benytter vi opplegg fra Barnas Trafikkklubb og Naffen.

Voksne, barn og foresatte:

Voksenrollen:

Vi voksne har en viktig rolle som rollemodeller, både gjennom egen adferd og i veiledning av barns adferd. Dette gjelder både i det sosiale og det praktiske livet. Rammeplanen gir de voksne gode indikasjoner på hva de skal gjøre for å dekke alle de ulike områdene i barnas barnehagehverdag. Vi ønsker å ha voksne som er pålogget, er gode rollemodeller, bruker anerkjennende kommunikasjon og ser barnet. Vi skal være lydhøre ovenfor barna og gi dem det de trenger enten det er å glede seg med dem, motivere til selvstendighet eller være deres ladestasjon. Som hovedregel skal vi alltid **FØLGE BARNET**.

Barns medvirkning:

Barns medvirkning er et tema som har stått i fokus spesielt de siste årene. I tillegg er barns medvirkning forankret i barnehageloven §1 og §3, grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon art.12 nr.1. I samarbeid med de andre barnehagene i kommunen fortsetter vi å jobbe med barns medvirkning og forankre dette.

- Barna har rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger
- Barna har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet
- Barna skal jevnlig få mulighet til å delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet

Dette klarer vi gjennom:

- Det tilrettelagte miljøet som gir barna frie valg og oversikt over hverdagen sin
- At materiellet skiftes ut etter barnas interesse og modning
- Ved å ha fokus på å forstå barnas verbale og nonverbale uttrykksformer
- Ved å bruke observasjon aktivt til å se barnas behov
- Ved å la barnas synspunkter tillegges vekt i samsvar med alder og modenhet

Foreldresamarbeid:

Åpenhet, gjensidig respekt og ydmykhet skal ligge til grunn i samarbeidet.

Samarbeidet mellom de foresatte og barnehagen er en forutsetning for kontinuitet mellom barnehage og hjem, og for at barnehagen skal kunne bygge sin virksomhet på barnas individuelle erfaringer og livsvilkår. Den daglige foreldrekontakten er viktig for å overbringe beskjeder og utveksle erfaringer. Barnet føler trygghet ved å se at de foresatte og personalet snakker sammen. Det er viktig at barnehagen får informasjon om hvordan barnet har det for å kunne ivareta på best mulig måte. Det kan for eksempel være informasjon om at barnet har sovet dårlig eller at det har skjedd noe spesielt hjemme.

- **Foreldreråd:** er alle barnehagebarns foresatte. Foreldrerådet innkalles til to foreldremøter pr. barnehageår, ett i september og ett i april. Møtet i september brukes til å informere om barnehagens rutiner. Møtet i vårhalvåret er i hovedsak et pedagogisk møte, som kan bli arrangert sammen med de andre barnehagene i Søndre Land Kommune eller sammen med Land Montessoriskole.
- **Foreldrerepresentant:** På foreldremøtet i april velges det to foreldrerepresentant for kommende barnehageår. Foreldrerepresentanten har møterett på Barnehagestyremøter. Foreldrerepresentanten og vararepresentanten har samarbeidsmøter med styrer og pedagogisk leder. Foreldrerepresentanten er et talerør for foreldrene og kan kontaktes hvis noen ønsker hjelp til å ta opp noe med barnehagen. Foreldrerepresentanten skal også kunne koordinere samarbeid med skolens FAU.
- **Samarbeidsutvalg:** Barnehagestyret fungerer som samarbeidsutvalg.

I følge barnehageloven skal foreldrerepresentanter og samarbeidsutvalget (styret) gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte (Rammeplanen, 2017 s.30).

- **Foreldresamtale:** Det blir gitt tilbud om to individuelle foreldresamtaler pr. barnehageår. Dersom det er behov for flere samtaler, er det bare å ta kontakt. Målet for samtalen er å styrke samarbeidet rundt barnet.
- **Informasjonsbrev** blir sendt ut på mail hver måned. Der står det om den kommende månedens aktiviteter. Husk å oppdatere oss om riktig mailadresse ved endringer.
- **Klager:** Det er utarbeidet klagerutiner som følges, hvis man har bekymring som man ikke vet hvordan man skal ta opp. Se hjemmesiden. Vi ønsker at klager gjøres skriftlig, for å unngå misforståelser.

Forventninger:

Vi forventer at foresatte

- følger med på informasjon som blir sendt ut på mail, papir eller transponder.
- informerer barnehagen om viktige ting i hjemmet som har betydning for barnets trivsel.
- tar opp saker direkte med pedagogisk leder.
- viser forståelse for at uforutsette ting gjør at planer endres.
- sørger for at barna har utstyr (klær, sko, skift, etc.) som er tilstrekkelig og gode i barnehagen.

Vi ønsker å imøtekomme deres forventninger og tar gjerne imot innspill.

Trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

«Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.» (Lov om barnehagen - § 41. Nulltoleranse og forebyggende arbeid).

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64#KAPITTEL_8

Dette betyr i praksis at:

- Barnehagen ved alle ansatte har et ansvar for å følge med på hvordan alle barna har det og en plikt til å gripe inn, hvis et barn ikke har det bra.
- Barnehagen må undersøke, og sette inn tiltak hvis et barn ikke har det bra.
- Alle som jobber i barnehagen skal melde fra til styrer, hvis de får mistanke om et barn ikke har det trygt og godt.
- Barnehagen må lage en skriftlig plan, hvis et barn ikke har det bra i barnehagen.
- Barnehageeier har ansvar for at barnehagene følger reglene, og må legge til rette for at barnehagen oppfyller kravene i loven.

Et nært samarbeid med foreldrene vil være en forutsetning for arbeidet.

ALLE barnehagene i Søndre Land har en felles handlingsplan for et trygt og godt barnehagemiljø.

Rammeplanen for barnehagen og fagplan for Montessori:

Barnehagen er lovpålagt å jobbe etter Rammeplanen for barnehagen, i tillegg følger vi Fagplanen i Montessori. Begge to sier noe om hvordan vi som barnehage skal jobbe og hva barnas tid i barnehagen skal inneholde av både faglig, praktisk, fysisk og psykisk innhold. Under presenteres noen av hovedpunktene i rammeplanen, og hvordan vi tenker å jobbe med dem:

Barnehagens formål og innhold:	Hvordan?
Barnehagen skal <u>ivareta barnas behov for omsorg</u>	-Tilby omsorg -God kompetanse hos de voksne (COS) -Følge barnets tempo, sinnstilstand og behov
Barnehagen skal <u>ivareta barnas behov for lek</u>	-Tilby varierte lekearenaer som innbyr til rollelek -Gi frihet til å leke uten å bli avbrutt -Organisere lekegrupper -Følge barnet i valg av materiell
Barnehagen skal <u>fremme danning</u>	-Samtaler om etiske spørsmål -Voksne rollemodeller og veiledere

	<ul style="list-style-type: none"> -Gode dialoger rundt regler i barnehagen og samfunnet -Gjennom materiell - «Mitt valg» og «Barnas plattform»
Barnehagen skal <u>fremme læring</u>	<ul style="list-style-type: none"> -Det tilrettelagte miljøet i barnehagen, inne og ute -Medvirkning gjennom frihet til å velge -Gjennom materiell
Barnehagen skal <u>fremme vennskap og fellesskap</u>	<ul style="list-style-type: none"> -Organisere lekegrupper -Matlaging og måltider -Felles turer, opplevelser og prosjekter - «Mitt valg» og «Barnas plattform» -Gjennom materiell
Barnehagen skal <u>fremme kommunikasjon og språk</u>	<ul style="list-style-type: none"> -Å benevne det vi ser og bruke et presist og riktig språk. -Alle hverdagssituasjoner er språkutviklingsarenaer. -Bøker, sang og rim/regler -Gjennom materiell -Strukturert Begrepslæring for de eldste - «Snakkepakken»

Montessoripedagogikken:

Maria Montessori mente at barnet selv har en indre drivkraft til å lære og til å utvikle seg. Hvis barnet får være i et tilrettelagt, harmonisk og spennende miljø, og med frihet til å utforske sine omgivelser, vil barnet også utvikle selvstendighet. Montessorimateriellet er utviklet med den hensikt at hvert barn individuelt skal kunne utvikle seg best mulig ut ifra sine egenskaper og forutsetninger. **Følg barnet!**

Det er en stor oppgave å utforme barnehagen slik at barna kan bevege seg fritt og velge ulike læringsaktiviteter på deres nivå. Den første tiden i barnehagen vil derfor bli brukt til å observere hvordan rommene og barna harmonerer, og på hvilke nivå de ulike barna er og hvilke interesser de har. Vi ønsker også å være fokusert på å følge barnet og hjelpe dem i å utvikle seg til å bli selvstendige. Vi ønsker for eksempel at de skal lære å forsyne seg og spise mat, samt rydde etter seg. Vi kommer også til å øve på påkledning ved å kneppe knapper og dra opp glidelås, samt bruke tid på påkledning før de går ut og avkledning når vi kommer inn igjen. Vi ønsker å være lydhøre for barns undring og kunnskapsøking, slik at de kan få lære mer om det de er interessert i. Dette krever også et variert utvalg av materiell og læringsaktiviteter.

Vi jobber med årets inndeling og kalender gjennom hele året. Vi vil følge med på kalenderen og lære ulike tidsbegreper som årstider, måneder, dager og datoer. På kalenderen vil vi også følge med på høytider og andre spesielle dager. Vi vil fokusere på årstidenes kjennetegn i naturen og endringene gjennom året i barnehagens nærområde.

Samlingsstundene hver dag vil benyttes til å fokusere på dagsaktuelle temaer, gjennomgang av dagen og hva som skal skje, kalender og været. Vi vil også gjennomføre ulike språkstimulerende aktiviteter og sangleker.

Utelek og læringsaktiviteter ute er viktig for oss, og ikke minst at barna får praktiske erfaringer i naturen. Vi sår frø og planter ute i kjøkkenhagen, og barna er med på å ta vare på plantene ute og inne. Vi stiller fiskene i akvariet.

Barnehagen har et årshjul som viser hvilke temaer vi vil jobbe med i de ulike månedene. Se vedlegg. Observasjon er et viktig verktøy for å kunne følge barna i deres utvikling. Observasjonene vi gjør av miljøet, enkeltbarna og samspillet i barnegruppa gir oss nødvendig informasjon for å kunne legge til rette på en god måte. Les mer om Montessoripedagogikken på <https://montessorinorge.no/om-montessori/montessoripedagogikk/>

Miljø og utvikling - «Montessori 2030»:

Det er viktig at barna lærer å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Under dette blir det viktig for oss å fremme verdier, holdninger og praksis for et bærekraftig samfunn. Vi skal videre jobbe for å gi barna et grunnlag i å tenke kritisk, samtidig som de handler etisk og viser solidaritet. Barna skal få erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. (Rammeplanen for barnehagen, s.10).

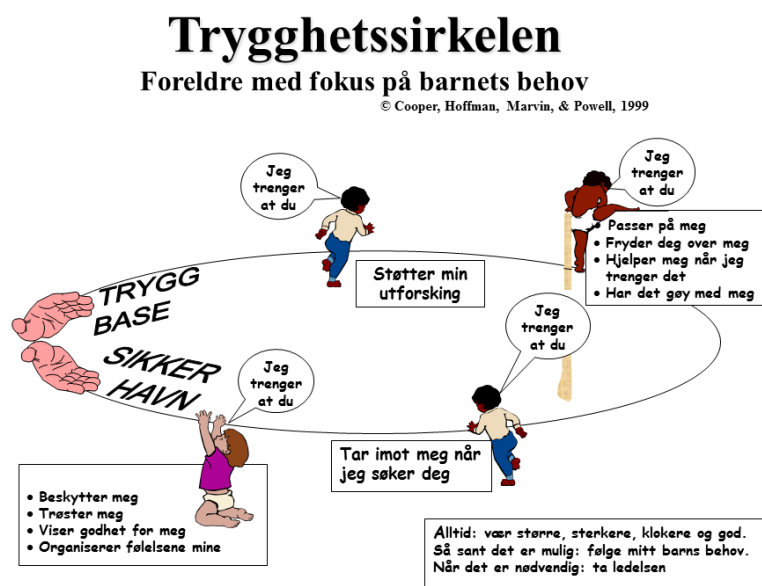
FN jobber for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Derfor har de utviklet FNs bærekrafts mål som allerede er en naturlig del av montessoripedagogikken. Å arbeide aktivt med området «miljø og utvikling» innebærer egentlig bare å arbeide enda mer målrettet for de verdier Montessori står for. Vi som barnehage har de beste forutsetninger for å utvikle gode strategier, samtidig som vi har en forpliktelse. En forpliktelse som arvtakere av en pedagogikk og filosofi der kosmisk læring, fred, harmoni, empati, verdighet og menneskerettigheter står som fundament.

De 17 bærekraftsmålene:

- Mål 1 Utrydde fattigdom
- Mål 2 Utrydde sult
- Mål 3 God helse
- Mål 4 God utdanning
- Mål 5 Likestilling mellom kjønnene
- Mål 6 Rent vann og gode sanitærforhold
- Mål 7 Ren energi for alle
- Mål 8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- Mål 9 Innovasjon og infrastruktur
- Mål 10 Mindre ulikhet
- Mål 11 Bærekraftige byer og samfunn
- Mål 12 Ansvarlig forbruk og produksjon

- Mål 13 Stoppe klimaendringene
- Mål 14 Liv under vann
- Mål 15 Liv på land
- Mål 16 Fred og rettferdighet
- Mål 17 Samarbeid for å nå målene

Felles kompetanseutvikling i kommunen

COS – trygghetssirkelen:

«Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg, og aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn og personale og mellom barna. Relasjoner danner grunnlaget for trivsel, glede og mestring» (Rammeplanen, 2017).

Rammeplanen forplikter til systematisk arbeid med omsorg og relasjon. Dette er et arbeid som også er viktig i Montessori perspektivet. «Ved å presentere gode rollemodeller, jobbe konkret med sosial læring hver dag og forvente det beste av barna legger montessoribarnehagen til rette for en optimal utvikling på dette området» (Fagplanen for montessoribarnehagen, 2015).

Vi er opptatt av kvaliteten på relasjonen mellom personalet og barna. Det er viktig å se det hele i et psykologisk perspektiv som en del av folkehelsearbeidet. Barna er fremtiden. Har barna en eller flere voksne de har gode relasjoner til og som ser dem, har de allerede der en forutsetning for å kunne klare seg.

Vi vil videre utvikle vår relasjonelle kompetanse gjennom trygghetssirkelen sammen med alle barnehageansatte i kommunen. Modellen brukes til å trygge gode relasjoner. I Søndre Land kommune tilbys foreldrekurs. Se Søndre Land kommunes hjemmeside. For inspirasjon og mer info om trygghetssirkelen og relasjoner se: <http://www.folkom.no/> <http://www.tilknytningspsykologene.no>

Vedlegg:

ÅRSHJUL 2022-2023 - LMB «følg barnet»

Vanlige sykdommer hos barnehagebarn

Hovedregel: Barn med feber eller dårlig allmenntilstand skal ikke gå i barnehagen.

Foreldre/foresatte kjenner barnet best og er ansvarlige for å oppsøke lege ved behov.

God håndhygiene er vårt viktigste tiltak mot smittespredning.

Husk: Ved mistanke om meslinger, røde hunder eller kuma: kontakt lege.

Sykdom	Vanlige symptomer	Forholdsregler vedr barnehagen og andre tiltak
Vanlige sykdommer		
Forkjølelse/ influensa	Snue, feber, muskelverk, hoste og press over bihulene	Allmenntilstanden avgjør om barnet skal i barnehage.
Halsbetennelse/ streptokokkinfeksjon	Svelgebesvær og feber	Allmenntilstanden avgjør om barnet skal i barnehage.
Urinveisinfeksjon	Feber, hyppig vannlating og svie ved vannlating	Allmenntilstanden avgjør om barnet skal i barnehage.
Ørebetennelse	Øresmerter, feber, rennende verk fra ørene.	Allmenntilstanden avgjør om barnet skal i barnehage.
Øyekatarr	Klar tåreflod, pussdannelse.	Allmenntilstanden og mengde pussdannelse avgjør om barnet skal i barnehage. Ved rikelig pussdannelse bør lege kontaktes og barnet holdes hjemme til pussdannelsen har avtatt. Ved behandling kan barnet gå i barnehage dagen etter igangsatt behandling.
Sykdommer med utslett		
Vannkopper	Lett feber, små væskefylte blærer over hele kroppen og kløe.	Kan gå i barnehage når utslettet har tørket inn. Hvis barn i barnehage eller deres søsken har kreft eller immunsvikt, skal foreldre/kommunehelsetjenesten umiddelbart informeres ved mistanke om vannkopper.
Skarlagensfeber	Halsvondt, feber, utslett (spesielt på føtter/ håndflater) som skaller av i andre uke.	Foresatte kontakter lege. Holdes hjemme til hudlesjoner er tørre, til tidligst ett døgn etter oppstart av antibiotikabehandling, og avhengig av allmenntilstand.
4. barnesykdom (tredagersfeber)	Feber noen dager, så utslett, spesielt på overkropp og ben/armer.	Kan gå i barnehage ved god allmenntilstand uavhengig av utslett.
5. barnesykdom	Sammenflytende utslett i ansikt og senere resten av kroppen. Lett feber.	Kan gå i barnehage ved god allmenntilstand uavhengig av utslett.
Hånd-, fot - og munnsyke	Lett feber, halsvondt. Utslett i og/eller rundt munnen og randen av håndflate og fotsåle.	Kan gå i barnehage ved god allmenntilstand uavhengig av utslett.
Skabb	Kløe, særlig når barnet ligger i sengen, kloremerker.	Kan gå i barnehage dagen etter at behandling er iverksatt.

Vanlige sykdommer hos barnehagebarn

Tarmparasitter/ soppinfeksjoner/ lus		
Mark/ ormesykdommer	Ofte lite symptomer. Kløe rundt endetarmsåpningen.	Kan gå i barnehage dagen etter at behandling er iverksatt.
Ringorm	Soppinfeksjon med ringformet utslett, spesielt overkropp og hodebunn.	Kan gå i barnehage dagen etter at behandling er iverksatt.
Hodelus	Hodekløe, luseegg og lus i håret.	Kan gå i barnehage dagen etter at behandling er iverksatt. Alle familiemedlemmer, barn og ansatte bør undersøkes. Behandling kun ved påviste lus/egg. Både behandlede og ubehandlede bør kontrolleres jevnlig i hjemmet.
Mage- og tarmsykdommer		
Omgangssyke Mage-/ tarminfeksjon	Diaré, magesmerter og oppkast (feber, magesmerter).	Barn må holde seg hjemme fra barnehagen så lenge det har oppkast og diaré. Man bør vente 48 timer etter symptomfrihet før barnet går i barnehage.
Andre smittsomme sykdommer		
Atypiske mykobakterier	Forstørrede halskjertler, verkebyll på halsen.	Barn med påvist atypisk mykobakterieinfeksjon kan gå i barnehagen ved god allmenntilstand.
Brennkopper	Skorpebelagte sår, oftest i ansikt og på hender.	Kan begynne i barnehage når sårene er under kontroll slik at sårsekret ikke kan påføres andre direkte eller indirekte.
Kikhoste	Langvarig og kraftige hosterier som ofte avsluttes av karakteristiske kikeanfall og brekninger.	Sykdommen er svært smittsom. Foresatte kontakter lege. Ved tidlig antibiotikabehandling mot antatt eller påvist kikhoste, kan barnet gå i barnehage fem dager etter igangsatt antibiotikabehandling.
Mollusker	Små, hvite knuter i huden, spesielt i ansiktet.	Kan gå i barnehage som normalt.

Ved mistanke om utbrudd bør kommuneoverlege kontaktes.

Husk god håndhygiene – ALLTID!

For mer informasjon henvises det til: **Faglige råd barnehager og smittevern** utarbeidet av Folkehelseinstituttet. Disse finnes på: <http://www.fhi.no/dav/93d098077c.pdf>